

İNCİR SEKTÖR RAPORU 2023

HAZIRLAYAN

CANSU KARABULUT
TEKNİK DESTEK BÖLÜM YÖNETİCİSİ

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	4
İNCİRİN BESİN DEĞERİ VE İNSAN SAĞLIĞI ÜZERİNDEKİ FAYDALARI	4
İNCİR ÇEŞİTLERİ	5
İNCİRİN DÖNÜŞÜMÜNDE ALTERNATİF ÜRÜNLER	6
İNCİR ÜRETİMİ	6
DÜNYA İNCİR ÜRETİMİ	6
TÜRKİYE İNCİR ÜRETİMİ	7
AYDIN İNCİR ÜRETİMİ	7
İNCİR TİCARETİ	9
DÜNYA İNCİR İHRACATI	9
DÜNYA İNCİR İTHALATI	10
TÜRKİYE İNCİR İHRACATI	11
08042010 Taze İncir İhracatı.....	11
08042090-19 Kuru İncir İhracatı	12
08042090-11 Kuru İncir (Ezme) İhracatı	13
TÜRKİYE İNCİR İTHALATI	13
SEKTÖRE DAİR SORUNLAR VE ÇÖZÜMLERİ	14

Tablo 1: İncirin Besin Değerleri (100 g için) (Aydın Ticaret Borsası Laboratuvarı)	4
Tablo 2: 2022 Yılı Dünya İncir Üretim Miktarı (Ton) (Food and Agriculture Organization (Erişim Tarihi: 18.03.2024))	7
Tablo 3: Yıllara Göre Türkiye İncir Üretimi (TÜİK)	7
Tablo 4: Aydın İli İncir Üretimi (TÜİK)	8
Tablo 5: Aydın İli Kuru İncir Rekolte Tahmini (T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı)	9
Tablo 6: Dünya İncir İhracatı (TradeMap).....	10
Tablo 7: Dünya İncir İthalatı (TradeMap).....	10
Tablo 8: Türkiye'nin İncir İhracatı (Değer) (TradeMap)	11
Tablo 9: Türkiye'nin İncir İhracatı (Miktar) (TradeMap).....	11
Tablo 10: Türkiye'nin İncir İhracatı (Birim Fiyat-\$/kg).....	11
Tablo 11: Türkiye'nin Taze İncir İhracatı (TradeMap).....	12
Tablo 12: Türkiye'nin Kuru İncir İhracatı (TradeMap)	13
Tablo 13: Türkiye'nin Kuru İncir (Ezme) İhracatı (TradeMap).....	13
Tablo 14: Türkiye'nin İncir İthalatı (TradeMap)	14
Tablo 15: Türkiye'nin İncir İthalatı (Ülkeler) (TradeMap).....	14

GİRİŞ

İncir, ilk kültüre alınan meyvelerden birisi olarak, anavatanı Anadolu'dan, önce Suriye ve Filistin'e sonrasında da buradan Çin ve Hindistan'a yayılmıştır. İlman iklim kuşağında doğada çok yaygın olarak bulunan incir, bakım istekleri yönünden kanaatkâr, buna karşılık enerji ve sağlık açısından üstün nitelikleri nedeni ile yüzyıllardan beri kutsal meyve olarak kabul edilmektedir.

M.Ö. 484 yılında Herodotos tarafından yazılan kaynak, Anadolu'da incir kültürünün insanlık kültürü kadar eski olduğunu, kültür meyveleri içinde, en eski gelişme tarihine sahip meyvenin incir meyvesi olduğunu bildirmektedir. İncir, eski Yunan ve Mısır Uygarlıklarında verimlilik sembolü olarak kabul edilmektedir. Eski Yunanlılarda incir yapraklarının "onur verici bir hediye" olarak kabul edilmesi, olimpiyatlarda kazanan atletlere yemeleri için incir meyvesi verilmesi ve başlarına incir yaprağından örülmüş taç giydirilmesi, incir ağacının aşırı doğurganlık anlamına gelmesi, incir kültürünün daha temiz bir ahlakın yol göstericisi olarak belirlenmesi, bunun bir örneğidir.

İNCİRİN BESİN DEĞERİ VE İNSAN SAĞLIĞI ÜZERİNDEKİ FAYDALARI

Herhangi bir meyve ya da sebze göre en yüksek lif içeriğine sahip olan incirin son yıllarda yapılan araştırmalar sonucunda, bitkisel gıdalarda bulunan liflerin sindirim sisteminin düzgün olarak çalışması açısından çok önemli olduğu saptanmıştır. Besin olarak alınan lifin sindirime yardımcı olduğu ve bazı kanser türlerinin riskini azaltmada etkili olduğu bilinmektedir. Beslenme uzmanları lif alımını artırmanın ideal bir yolu olarak, lif açısından zengin olan incir tüketimini önermektedirler. Lifli yiyecekler çözünür ve çözünmez olarak ikiye ayrılırlar. Çözünmez lif açısından zengin gıdalar, vücuttan atılacak maddelere su kazandırarak bağırsaklardan geçişi kolaylaştırırlar. Böylece sindirim sistemini hızlandırarak, düzenli çalışmasını sağlarlar. Ayrıca çözünmez lifli besinlerin kolon kanserine karşı koruyucu olduğu da tespit edilmiştir. Çözünür lif açısından zengin besinlerin ise kandaki kolesterol seviyesini %20'den fazla düşürdükleri ortaya konmuştur. Lif açısından beslenmeleri zengin insanların kanser ve kalp hastalıkları gibi rahatsızlıklara daha az oranda yakalandıkları tespit edilmiştir.

Yaş İncir		Kuru İncir	
Enerji	80 kalori	Enerji	217 kalori
Protein	1,2 g	Protein	4 g
Karbonhidrat	20,3 g	Karbonhidrat	55,3 g
Kolesterol	0	Kolesterol	0
Lif	1,2 g	Lif	6,7 g
Fosfor	22 mg	Fosfor	163 mg
Kalsiyum	25 mg	Kalsiyum	138 mg
Demir	0,6 g	Demir	4,2 g
Potasyum	194 mg	Potasyum	640 mg
Magnezyum	20 mg	Magnezyum	91,5 mg
B1 Vitamini	0,06 mg	B1 Vitamini	0,073 mg
B2 Vitamini	0,05 mg	B2 Vitamini	0,072 mg

Tablo 1: İncirin Besin Değerleri (100 g için) (Aydın Ticaret Borsası Laboratuvarı)

Tablo 1'de görüldüğü gibi incirin kurudukça içindeki besin değerleri de yüksek oranda artmaktadır. Çözünür ve çözünmez liflerin her ikisinin de bir arada bulunması ise sağlık açısından önemli bir avantajdır. Her iki lif türünün bir arada bulunmasının, kanseri engellemede, tek başına olduklarından daha etkili olduğu ortaya çıkmıştır.

California İncir Danışma Kurulu (California Fig Advisory Board) meyvelerde ve sebzelerde bulunan antioksidanların insanları birçok hastalıktan koruduğuna inanmaktadır. Antioksidanlar, vücudumuzdaki kimyasal reaksiyonlar sonucu oluşan veya dışardan alınan zararlı maddeleri (serbest radikalleri) etkisiz hale getirirler ve hücrenin tahrip edilmesini engellemiş olurlar. Scranton Üniversitesi tarafından yürütülen araştırmada, kuru incirin, antioksidan bakımından zengin fenol bileşimine diğer meyvelere göre çok daha fazla sahip olduğu belirlenmiştir. Fenol, mikroorganizmaları öldürücü -antiseptik- bir madde olarak kullanılmaktadır. Scranton Üniversitesi'nde yapılan değerlendirmelere göre, incirdeki fenol miktarı, diğer meyvelerle kıyaslandığında çok daha fazladır.

New Jersey'deki Rutgers Üniversitesi tarafından yürütülen araştırmada ise, kuru incirin içerdiği omega-3, omega-6 yağ asitleri ile fitosterol (bitkilerde bulunan yağimsı madde) sayesinde kolesterolü düşürücü olarak da önem taşıdığı anlaşılmıştır. Bilindiği gibi omega-3 ve omega-6 yağ asitleri vücut tarafından üretilemezler ve gıdalarla alınmaları gerekmektedir. Ayrıca bu yağlar özellikle kalp, beyin ve sinir sisteminin sağlıklı şekilde işlev görmesi açısından önemlidir.

İncir, uzun süreli hastalıklardan sonra hızlı şekilde iyileşmeye yardımcı olan, güç ve kuvvet veren bir ilaç olarak da düşünülmektedir. Fiziksel ve zihinsel zorlanmayı ortadan kaldırır ve vücuda enerji ve güç sağlar. İncirin en önemli besin ögesi, tüm meyvenin %51-74'ünü oluşturan şekerdir ve tüm meyveler arasında en yüksek şeker oranını içermektedir. Ayrıca incir, astım, öksürük ve soğuk algınlığı gibi durumlarda da tedavi amaçlı tavsiye edilmektedir.

İNCİR ÇEŞİTLERİ

Sarılop İnciri: Büyük, sulu ve altın sarısı renkte meyvelere sahiptir. Kurutulduğunda rengi açık kahverengiye dönüşür. Kurutmaya en uygun incir çeşitlerinden biridir. Küçük çekirdekli bir yapıya ve düşük nem oranına sahip Sarılop'un kabukları son derece incedir. Bu özelliği ile kurutma işlemi sırasında büyük avantaj sağlar. Sarılop İnciri, özellikle Türkiye'nin Ege Bölgesi'nde yetiştirilmekle birlikte aynı zamanda ABD'nin California eyaletinde de yetiştiriciliği yapılmaktadır.

Sarı Zeybek İnciri: Kurutmalık çeşitler arasında son derece başarılı olan bir incir çeşididir. Genellikle sık meyve veren bir ağaca sahiptir ve meyveleri koyu pembe ve yuvarlak bir yapıya sahiptir. Ortalama olarak 70-80 gram ağırlığında olan meyveleri, kabukları son derece kolay soyulabilen bir yapıya sahiptir. Sarı Zeybek İnciri'nin olgunlaşma dönemi genellikle eylül ayı sonlarına denk gelmektedir.

Bardacık İnciri: İzmir ve çevresinde yetiştirilen incir çeşitlerinden biri olan Bardacık İnciri, dik yapraklı ve büyük bir ağaca sahiptir. Orta büyüklükteki meyveleri çekirdeksizdir ve soğuğa son derece dayanıklıdır. Bardacık İnciri, tatlı ve kolay soyulabilen bir yapıya sahiptir.

Bursa Siyahı: Bursa yöresinde yetiştirilen Bursa Siyahı incir çeşidi, taze tüketim için üretilmektedir. Güçlü ve yayvan dallara sahip ağaçları, mora yakın renkte iri ve çok lezzetli meyveleri vardır. Sofralarda tüketilmek üzere üretilen ve kurutmaya uygun olan Bursa Siyahı, kaliteli incir çeşitleri arasında yer alır.

Dağ İnciri: Türkiye'de Aydın'ın dağlık alanlarında yetişen ve tüketiciler tarafından en çok tercih edilen incir çeşitlerinden olan Dağ İnciri, doğal minerallerini yağmur suyundan ve topraktan alır. Kimyasal ürünler kullanılmadan yetiştirilir. Kendi dalında doğal olarak kuruyabilen Dağ İnciri, uygun koşullarda saklandığında 1,5-2 yıl boyunca bozulmadan tüketilebilir. Bu özelliğiyle dayanıklı bir incir çeşidi olarak bilinir ve taze olarak da tercih edilir.

Morgüz İnciri: Ege bölgesinde yetiştirilen kaliteli bir incir çeşidi olan Morgüz, hafif tatlı yapısıyla dikkat çeker. Ortalama olarak 65-70 gram meyve ağırlığına sahip olan Morgüz incirinin ağacı, çok hızlı bir şekilde büyüyen yüksek dallara sahiptir. Morgüz inciri genellikle ağustos ortası veya kasım başı gibi dönemlerde olgunlaşır. Bu çeşit, hem taze tüketim için tercih edilir hem de kurutulup saklanabilir.

Yediveren İnciri: Türkiye'de sadece Manisa'nın Turgutlu ilçesinde yetiştirilen Yediveren inciri, adını bir ağaçtan yıl içinde 7 kez meyve alınabilmesinden almıştır. Temmuz sonunda ilk olgunluğa erişen Yediveren inciri, iri yapılı olmasıyla dikkat çeker.

Sultan Selim İnciri: İri boyutlarda açık yeşil renkte olan ve bol etli içyapısıyla dikkat çeken bir incir çeşididir. Hem iri hem de lezzetli olmasıyla bilinen Sultan Selim inciri, genellikle ülkemizde taze olarak tüketilir. Saksıda da başarıyla yetiştirilebilen bu incir çeşidi, yarı gölgeli ortamları tercih eder. Asıl olgunluğuna Ağustos ortalarında ulaşan Sultan Selim inciri, bu dönemde en lezzetli haline gelir.

Sıra İncir: Adımı kurutma sürecindeki dizilim şekliyle almıştır. Oldukça lezzetli olan bu incir çeşidi, yüksek besleyiciliği ile bilinir ve çok tercih edilen kuru incir çeşitleri arasındadır.

Bu çeşitlerin her biri, yetiştirildikleri bölgelere özgü özelliklere sahiptir ve tüketim amaçlarına, lezzet tercihlerine ve iklim koşullarına bağlı olarak tercih edilirler.

İNCİRİN DÖNÜŞÜMÜNDE ALTERNATİF ÜRÜNLER

İncir, genellikle kurutulmuş veya taze olarak tüketilen bir meyvedir. Ancak pek çok alternatif ürün yapılabilir. İşte bazı incir bazlı alternatif ürünler:

- **İncir Reçeli:** İncirler şekerle kaynatılarak yapılan lezzetli bir reçel haline getirilebilir. Reçel olarak tüketilebilir veya çeşitli tariflerde kullanılabilir.
- **İncir Pekmezi:** İncirlerin öz suyu alınarak yoğun bir kıvamda kaynatılmasıyla yapılan bir tatlıdır. Pekmez gibi tüketilebilir veya tariflerde kullanılabilir.
- **İncir Tatlısı:** İncirlerin dolgu olarak kullanıldığı veya sos olarak eklendiği çeşitli tatlı tarifleri bulunmaktadır.
- **İncirli Kurabiyeler ve Kekler:** İncirler, kurabiyelerde veya keklerde kullanılarak lezzetli tatlar elde edilir.
- **İncirli Salatalar:** Taze veya kuru incirler, salatalara eklenerek tatlılık ve besleyicilik katkısı sağlar.
- **İncirli Soslar ve Marinatlar:** İncirler soslar veya et marinatları için kullanılabilir, özellikle et yemeklerine lezzet katarlar.
- **İncirli Enerji Topları veya Barlar:** İncir, enerji topları veya barlarının içeriğinde kullanılarak sağlıklı atıştırmalıklar yapılabilir.
- **İncirli Smoothie ve Milkshakerler:** İncirler, smoothie veya milkshake içeriklerine eklenerek tatlandırıcı ve besleyici bir bileşen olabilir.

Bu alternatif ürünler, incirin farklı lezzetlerde kullanılmasını sağlar ve çeşitli tariflerle deneyimlenmesine olanak tanır. İncir, çok yönlü bir meyve olduğundan, farklı kültürlerde ve mutfaklarda çeşitli şekillerde kullanılmaktadır.

İNCİR ÜRETİMİ

DÜNYA İNCİR ÜRETİMİ

Dünya'da incir üretimi az sayıda ülkede ve sınırlı miktarda gerçekleşmektedir. FAO tarafından yayınlanan verilere göre son 5 yıllık üretim miktarları açısından Türkiye 321 bin tonluk üretimi ile ilk sırada yer almakta ve dünya geneli incir üretiminin %25'lik kısmını karşılamaktadır.

Ülkeler	2018	2019	2020	2021	2022	Ortalama	%
Türkiye	306.499	310.000	320.000	320.000	350.000	321.300	25%
Mısır	221.369	215.450	299.450	211.438	187.872	227.116	17%
Fas	128.380	153.472	144.246	144.153	109.619	135.974	10%
Cezayir	109.214	114.092	116.143	107.266	23.464	94.036	7%
İran	11.111	130.327	85.245	66.789	67.860	72.266	6%
İspanya	47.750	51.600	59.900	60.190	43.500	52.588	4%
Suriye	38.034	43.015	46.502	40.996	39.653	41.640	3%

Ülkeler	2018	2019	2020	2021	2022	Ortalama	%
ABD	27.618	27.963	27.960	27.847	27.924	27.862	2%
Afganistan	9.500	24.319	15.994	59.755	29.437	27.801	2%
Özbekistan	21.000	24.800	30.300	32.243	29.844	27.637	2%
Diğer	319.236	228.332	254.089	250.344	333.276	277.056	21%
Dünya	1.239.711	1.323.370	1.399.829	1.321.021	1.242.449	1.305.276	

Tablo 2: 2022 Yılı Dünya İncir Üretim Miktarı (Ton) (Food and Agriculture Organization (Erişim Tarihi: 18.03.2024))

Tablo 2'de Dünya geneli incir üretim miktarının yıllara göre değişim gösterdiği görülmektedir. 2022 yılı verilerine göre ülkemiz incir üretimi artış göstermiş olsa da dünya geneli toplam üretimde bir önceki yıla göre %6 oranında düşüş yaşandığı görülmektedir.

TÜRKİYE İNCİR ÜRETİMİ

İncir, çoğunlukla Akdeniz kıyılarında görülen bir meyvedir. Yetiştirilmesi açısından en uygun ekolojik koşulları Ege Bölgesindeki Büyük ve Küçük Menderes Havzalarında bulmuş, en fazla çeşit zenginliğini de bu bölgelerde göstermiştir. Özellikle Aydın ve İzmir illeri en önemli üretim bölgeleridir. Ege bölgesinde üretilen incirlerin büyük bölümü kurutulmuş olarak değerlendirilirken, Ege bölgesi dışında üretilen incirler ise taze incir şeklinde tüketilmektedir.

Türkiye, dünyanın en önemli taze incir üreticileri arasında ilk sırada olmasının verdiği avantajla, kuru incir üretiminde ve ihracatında lider ülke konumundadır.

Yıl	Toplu meyveliklerin alanı (dekar)	Üretim (ton)	Ağaç başına ortalama verim (kg)	Meyve veren yaşta ağaç sayısı	Meyve vermeyen yaşta ağaç sayısı	Toplam ağaç sayısı
2013	494.011	298.914	31	9.647.390	859.250	10.506.640
2014	494.642	300.282	31	9.746.562	926.992	10.673.554
2015	497.181	300.600	31	9.747.412	937.511	10.684.923
2016	499.868	305.450	31	9.712.882	982.614	10.695.496
2017	503.304	305.689	31	9.730.212	1.018.549	10.748.761
2018	513.893	306.499	31	9.930.278	1.009.492	10.939.770
2019	521.164	310.000	31	10.052.418	1.119.859	11.172.277
2020	536.935	320.000	31	10.361.621	1.175.009	11.536.630
2021	546.975	320.000	31	10.409.380	1.243.902	11.653.282
2022	572.472	350.000	32	10.852.345	1.296.861	12.149.238
2023	574.587	356.000	33	10.776.690	1.431.575	12.208.265
Ortalama	523.185	315.767	31	10.087.926	1.091.056	11.178.985

Tablo 3: Yıllara Göre Türkiye İncir Üretimi (TÜİK)

Tablo 3'te toplu meyve alanının artmasıyla birlikte toplam ağaç sayısının da yıllar içerisinde arttığı görülmektedir. Son on yılda ortalama 315 bin ton yaş incir üretimi yapıldığı, 2023 yılında ise 356 bin ton ile ortalamanın oldukça üstünde üretim gerçekleştirildiği görülmektedir. 2023 yılında 2013 yılına oranla incir üretimimiz %19 artmıştır.

Türkiye'de yetiştirilen pek çok incir çeşidi arasında, "Sarı Lop" öne çıkan türlerden biridir. Büyüklüğü, lezzeti, etli yapısı, açık rengi ve ince kabuğuyla Sarı Lop, dünya genelinde kurutmaya en uygun incir çeşitlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Ülkemizdeki toplam incir üretiminin

%90'ından fazlasını bu çeşit oluşturmaktadır. Sarı Lop incirinin başlıca yetiştiği bölge ise Ege Bölgesi, özellikle de Aydın ve İzmir illeridir.

Kuru incir, yüksek kalori içeriği, zengin mineral ve besin maddeleri ile gıda sektöründe önemli bir yere sahiptir ve geniş bir kullanım alanına sahiptir. Uluslararası pazarlarda genellikle çerez olarak tüketilen kuru incir, aynı zamanda pastacılık, çeşitli yemek tarifleri, ekmek yapımı, şekerli ürünler ve meyve karışımlarında kullanılmaktadır. Kalitesi düşük olan kuru incirler ise pekmez yapımında değerlendirilirken, hurda kıvamında olanlar etil alkol üretiminde kullanılır. Etil alkol üretimi sırasında elde edilen incir çekirdekleri ise boya, kozmetik ve ilaç sanayinde ham madde olarak kullanılmaktadır.

Dünya genelinde ve Türkiye'de sağlıklı gıdalara olan ilginin artmasıyla birlikte kuru incire olan talep de artmaktadır. Özellikle Noel döneminde yurtdışında, Ramazan ayında ise yurtiçinde kuru incir tüketiminde belirgin bir artış gözlemlenmektedir.

AYDIN İNCİR ÜRETİMİ

Ege Bölgesi başta olmak üzere Türkiye, ekolojik özellikleri sayesinde meyve üretiminde en yüksek potansiyele sahip ülkelerden biridir. Türkiye, birçok meyve türünün üretimini gerçekleştirmenin yanı sıra iç pazarın ihtiyaçlarını da karşılamaktadır. Bununla birlikte, meyve dış ticareti ülke ekonomisi için büyük bir öneme sahiptir. Aydın ili için en önemli ihracat ürünlerinden biri olan kuru incir, Türkiye'nin geleneksel ihracat ürünleri arasında ön sıralarda yer almaktadır. Dünya genelindeki kuru incir üretiminin dörtte birinden fazlası ve kuru incir ticaretinin yarısından fazlası Türkiye tarafından gerçekleştirilmektedir.

Aydın ili, yamaç ve ovalarında polikültür tarım yapılabilen, Ege Bölgesi'nin Büyük Menderes Havzasında en verimli topraklara sahip illerindedir. 2023 yılı verilerine bakıldığında Türkiye'deki toplam incir ağacı sayısının yaklaşık %59,7'sinin Aydın'da olduğu ve Türkiye'deki toplam incir üretiminin yaklaşık %57,3'ünün Aydın ilinde gerçekleştirildiği görülmektedir. İlimizde 2023 yılında 204.156 ton yaş incir üretimi yapılmıştır. Üretilen incirin yaklaşık %5'i taze olarak pazarlanırken, kalan incirler kuru incir olarak değerlendirilmektedir.

Yıl	Toplu meyveliklerin alanı (dekar)	Üretim (ton)	Ağaç başına ortalama verim (kg)	Meyve veren yaşta ağaç sayısı	Meyve vermeyen yaşta ağaç sayısı	Toplam ağaç sayısı
2013	361.552	186.870	31	6.103.920	503.535	6.607.455
2014	360.387	184.548	30	6.167.925	553.920	6.721.845
2015	362.784	186.124	30	6.177.061	566.245	6.743.306
2016	365.366	182.775	30	6.187.082	603.109	6.790.191
2017	366.928	185.412	30	6.205.946	605.400	6.811.346
2018	369.020	186.346	29	6.420.240	619.815	7.040.055
2019	373.010	190.445	30	6.455.340	651.847	7.107.187
2020	372.655	183.301	28	6.458.034	648.822	7.106.856
2021	374.372	180.899	28	6.474.825	654.123	7.128.948
2022	378.950	202.819	31	6.524.150	690.647	7.214.797
2023	382.715	204.156	31	6.529.520	763.074	7.292.594
Ortalama	369.794	188.518	30	6.336.731	623.685	6.960.416

Tablo 4: Aydın İli İncir Üretimi (TÜİK)

Tablo 4'te ilimizde incir üretim alanının yıllar itibariyle artmış olduğu görülmektedir. Son on yılda yıllık ortalama 370 bin dekar alanda 188 bin ton yaş incir üretimi gerçekleştirilmiştir.

Üretim Bölgeleri	2022/23			2023/24		
	Ekim Alanı (Da)	Ağaç Adedi	Üretim (Ton)	Ekim Alanı (Da)	Ağaç Adedi	Üretim (Ton)
Nazilli	93.600	2.004.690	19.955	93.300	1.994.690	22.421
Germencik	89.330	1.145.100	15.202	89.595	1.455.420	13.622
İncirliova	36.000	644.548	6.214	36.000	644.598	6.571
Köşk	25.520	551.100	4.234	25.520	551.100	4.543
Buharkent	15.100	276.135	4.148	15.100	276.135	3.976
Bozdoğan	15.700	435.975	4.353	15.813	443.654	3.932
Kuyucak	17.380	339.545	4.142	17.410	340.640	3.805
Efeler	22.785	372.735	3.613	22.785	372.735	3.769
Sultanhisar	24.000	385.340	3.300	25.000	401.000	3.074
Yenipazar	14.200	296.000	1.552	16.000	328.360	1.683
Karacasu	10050	150.245	913	11520	181.800	1035
Koçarlı	6.250	125.120	1.150	6.350	126.620	1.027
Söke	2.182	34.255	295	2.182	34.255	296
Kuşadası	1.287	27.545	226	1.287	27.545	229
Çine	600	22.215	103	700	23.745	105
Karpuzlu	250	8.960	57	250	8.960	57
Didim	138	3.540	28	138	3.540	28
Toplamı	374.372	6.823.048	69.485	378.950	7.214.797	70.174

Tablo 5: Aydın İli Kuru İncir Rekolte Tahmini (T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı)

Tablo 5'te Türkiye'nin incir ihracatında önemli rol oynayan ilimizde yapılan kuru incir rekolte tahmini görülmektedir. İlimizde ağırlıklı olarak Nazilli ve Germencik ilçelerinde incir üretimi gerçekleştirilmektedir. 2023/24 sezonu tahminlerine göre; Nazilli ilçesi Aydın İli incir ağacı sayısının %28'lik kısmına sahiptir ve kuru incir üretiminin %32'lik kısmını karşılamaktadır. Germencik ilçesinde ise %20'lik ağaç varlığına karşılık üretim oranı %19'dur. Kuru incir üretim miktarının bir önceki sezona göre %1 oranında artması beklenmektedir.

İNCİR TİCARETİ

DÜNYA İNCİR İHRACATI

Ülkemiz, dünya kuru incir ihracatında son beş yıllık ihracat değerleri incelendiğinde 311 milyon dolar ve %45,6'lık payla birinci sırada yer almıştır. Son beş yıllık ihracat verileri incelendiğinde yıllık ortalama ihracat değeri sıralamasında ülkemizi Afganistan, İran, Avusturya, Almanya ve İspanya izlemektedir.

Ülkeler-1.000 \$	2019	2020	2021	2022	2023	ORTALAMA	%
Türkiye	286.516	293.555	330.514	306.964	339.853	311.480	45,60%
Afganistan	85.737	137.919	167.660	70.969	153.563	123.170	18,03%
İran	48.697	42.580	40.436	42.009	28.356	40.416	5,92%
Avusturya	15.569	22.970	24.018	17.948	35.046	23.110	3,38%
Almanya	19.230	23.156	25.859	21.197	21.319	22.152	3,24%

İspanya	20.613	20.131	25.123	19.672	24.470	22.002	3,22%
Hollanda	18.768	18.715	24.867	20.575	21.394	20.864	3,05%
Yunanistan	16.474	14.092	14.881	16.421	17.231	15.820	2,32%
ABD	13.491	11.091	11.105	9.770	7.986	10.689	1,56%
Suriye	10.473	6.758	11.682	17.453	6.211	10.515	1,54%
Fransa	9.099	8.772	9.658	6.772	8.841	8.628	1,26%
İtalya	6.593	9.215	11.505	7.313	7.888	8.503	1,24%
Meksika	6.395	5.967	7.946	6.893	8.163	7.073	1,04%
DİĞERLERİ	57.293	58.579	62.656	61.318	53.342	58.638	8,58%
TOPLAM	614.948	673.500	767.910	625.274	733.663	683.059	

Tablo 6: Dünya İncir İhracatı (TradeMap)

DÜNYA İNCİR İTHALATI

Hindistan, Almanya, Fransa ve ABD en büyük ithalatçı ülkelerdir. Son beş yıllık ithalat değerleri incelendiğinde 122 milyon dolarlık ithalat değeri ve %17,53'lük payla ilk sırada Hindistan bulunmaktadır. Hindistan'ı %10'luk payla Almanya, %9'luk payla Fransa ve %7,5'lik payla ABD izlemektedir. Ülkemizin de 10 milyon dolarlık ithalat değerine sahip olduğu görülmektedir.

Ülkeler-1.000\$	2019	2020	2021	2022	2023	ORTALAMA	%
Hindistan	96.147	135.355	163.802	65.299	150.635	122.248	17,53%
Almanya	63.176	76.380	83.293	68.905	73.977	73.146	10,49%
Fransa	60.929	69.375	71.549	57.960	56.154	63.193	9,06%
ABD	44.551	46.414	51.426	54.954	65.550	52.579	7,54%
Avusturya	27.993	30.048	31.284	24.243	44.849	31.683	4,54%
Birleşik Krallık	28.447	24.415	29.777	28.087	29.508	28.047	4,02%
Kanada	23.387	24.563	27.316	29.966	26.687	26.384	3,78%
İtalya	26.366	20.047	26.791	23.123	25.640	24.393	3,50%
Hollanda	18.481	22.109	30.364	22.930	24.570	23.691	3,40%
İsviçre	18.083	21.512	22.622	20.233	22.716	21.033	3,02%
Çin	4.275	6.005	16.321	21.207	32.926	16.147	2,32%
Japonya	11.909	10.879	13.325	13.373	13.349	12.567	1,80%
Belçika	11.233	12.196	14.080	11.712	13.267	12.498	1,79%
Rusya	9.721	11.930	12.098	14.388	10.560	11.739	1,68%
Hong Kong	11.354	10.527	9.636	13.537	10.529	11.117	1,59%
Türkiye	10.577	7.463	8.356	12.587	11.827	10.162	1,46%
BAE	10.170	9.085	10.403	11.225	8.135	9.804	1,41%
Polonya	5.937	8.256	9.261	7.977	11.355	8.557	1,23%
Avustralya	7.615	6.556	6.727	8.517	7.093	7.302	1,05%
Suudi Arabistan	7.702	4.977	7.221	11.599	3.196	6.939	1,00%
DİĞERLERİ	106.537	111.215	130.842	133.136	138.043	123.955	17,78%
TOPLAM	604.590	669.307	776.494	654.958	780.566	697.183	

Tablo 7: Dünya İncir İthalatı (TradeMap)

TÜRKİYE İNCİR İHRACATI

İncir, ülkemizin tarım sektöründe en önemli ihracat ürünlerinden biridir. Yenilen Meyveler ve Yenilen Sert Kabuklu Meyveler faslında yapılan ihracatın son beş yıllık ortalama değerine göre 080420 faslında yer alan İncir ihracatı %6,20'lik payla 6.sırada yer almaktadır.

Ürün Tanımı-1.000 \$	2019	2020	2021	2022	2023	Ortalama	%
İncir (Kuru)	219.082	215.282	243.390	228.154	246.602	230.502	74%
İncir (Taze)	48.873	60.089	69.638	58.096	68.169	60.973	20%
İncir (Kuru-Ezme)	16.536	18.319	17.486	20.715	25.083	19.628	6%
TOPLAM	284.491	293.690	330.514	306.965	339.854	311.103	

Tablo 8: Türkiye'nin İncir İhracatı (Değer) (TradeMap)

Ürün Tanımı-Ton	2019	2020	2021	2022	2023	Ortalama
İncir (Kuru)	53.329	54.471	58.438	58.364	56.782	56.277
İncir (Taze)	20.185	21.340	20.345	23.553	19.094	20.903
İncir (Kuru-Ezme)	11.524	12.803	12.442	13.494	13.567	12.766

Tablo 9: Türkiye'nin İncir İhracatı (Miktar) (TradeMap)

2021 ve 2022 yıllarında 58.000 ton seviyelerine çıkan Kuru İncir ihracatında 2023 yılında bir önceki yıla göre %3'lük bir düşüş yaşanmış, ancak son beş yıllık ortalama ihracat miktarının üzerinde ihracat gerçekleştirilmiştir.

Taze İncir ihracatında da 2022 yılına göre %19'luk bir düşüş yaşanmış ve son beş yılın en düşük ihracatı gerçekleşmiştir. Buna karşılık ihracat değerinde ise %17,34 değer artışı görülmüştür.

İncir (Ezme) ürün grubunda ise 2023 yılında 2022 yılına göre %0,54'lük miktar artışına karşılık %21,08'lik bir değer artışı yaşanmıştır.

Tablo 10'da son beş yıl içinde ürün grupları bazında birim fiyat tablosu görülmektedir. Tabloya göre 2023 yılında tüm ürün gruplarında en yüksek birim fiyat ile ihracat gerçekleştirilmiştir.

Ürün Tanımı-\$/kg	2019	2020	2021	2022	2023	Ortalama
İncir (Kuru)	4,11	3,95	4,16	3,91	4,34	4,10
İncir (Taze)	2,42	2,82	3,42	2,47	3,57	2,92
İncir (Kuru-Ezme)	1,43	1,43	1,41	1,54	1,85	1,54

Tablo 10: Türkiye'nin İncir İhracatı (Birim Fiyat-\$/kg)

08042010 TAZE İNCİR İHRACATI

Ülkemizin son beş yıllık ihracat değeri ortalamasına göre Taze İncir ihracatında ilk sırada %38'lik payla Almanya yer almaktadır. Almanya'dan sonra %9,14'lük payla Hollanda, %8,67'lik payla Rusya en yüksek ortalama ihracat değerine sahip ülkelerdir. 2023 yılında Almanya ve Rusya'ya beş yıllık ortalamasının üzerinde ihracat gerçekleştirilirken Hollanda'ya yapılan ihracat ortalamasının altında kalmıştır.

Son beş yıllık ortalama ihracat miktarı sıralamasında da ilk sırada %36'luk payla Almanya bulunmaktadır. İkinci sıradaki ülke ise değer ortalamasına göre 3.sırada bulunan Rusya'dır ve %10'luk paya sahiptir. 3.sırada ise %9'luk payla Hollanda bulunmaktadır.

Birim Fiyatlar değerlendirildiğinde en yüksek birim fiyat ile satış gerçekleştirilen ülke Hong Kong'dur. Hong Kong'a 2023 yılında 2,8 milyon dolar değer karşılığı 502 ton ihracat yapılmış, birim fiyat 5,57 \$/kg olmuştur. Hong Kong son beş yıllık ortalamasında da birim fiyat açısından

ilk sırada yer almaktadır. Ortalama değerler göz önünde bulundurulduğunda 2.sırada 3,14 \$/kg ile Avusturya, 3. Sırada ise 3,13 \$/kg ile Polonya yer almaktadır.

Ülkeler	İhracat Değeri-1000 \$			İhracat Miktarı-Ton			Birim Fiyat-\$/kg	
	2023	2019-2023 Ortalama	%	2023	2019-2023 Ortalama	%	2023	2019-2023 Ortalama
Almanya	28.930	23.240	38%	7.739	7.603	36%	3,74	3,06
Hollanda	5.236	5.575	9%	1.448	1.939	9%	3,61	2,88
Rusya	6.117	5.287	9%	2.107	2.175	10%	2,90	2,43
Birleşik Krallık	4.736	4.792	8%	1.367	1.657	8%	3,47	2,89
Avusturya	5.320	4.575	8%	1.567	1.457	7%	3,39	3,14
Fransa	3.028	3.619	6%	878	1.296	6%	3,45	2,79
Hong Kong, Çin	2.798	3.531	6%	502	750	4%	5,57	4,71
İsviçre	3.570	2.436	4%	1.021	862	4%	3,50	2,83
Polonya	2.140	1.558	3%	568	498	2%	3,77	3,13
İtalya	795	825	1%	228	279	1%	3,49	2,95
Ukrayna	734	739	1%	298	424	2%	2,47	1,74
Belçika	517	663	1%	156	230	1%	3,32	2,89
BAE	695	646	1%	240	288	1%	2,89	2,24
Romanya	739	492	1%	187	176	1%	3,95	2,79
Diğerleri	2.814	2.994	5%	787	1.269	6%	3,57	2,36
TOPLAM	68.169	60.972		19.094	20.903		3,57	2,92

Tablo 11: Türkiye'nin Taze İncir İhracatı (TradeMap)

08042090-19 KURU İNCİR İHRACATI

Ülkemizin son beş yıllık ihracat değeri ortalamasına göre Kuru İncir ihracatında ilk sırada %14,21'lik payla Fransa yer almaktadır. Fransa'dan sonra %14,04'lük payla Almanya, %11,84'lük payla ABD en yüksek ortalama ihracat değerine sahip ülkelerdir. 2023 yılında Fransa ve Almanya'ya beş yıllık ortalamanın altında, ABD'ye ise ortalamanın üstünde ihracat gerçekleştirilmiştir.

Son beş yıllık ortalama ihracat miktarı sıralamasında da ilk sırada %13,56'lık payla Fransa bulunmaktadır. İkinci sıradaki ülke %12,81'lik payla Almanya olurken %10,12'lik payla ABD üçüncü sırada yer almıştır.

2023 yılında birim fiyatlar değerlendirildiğinde en yüksek birim fiyat ile satış gerçekleştirilen ülke Japonya'dır. Japonya'ya 2023 yılında 10,9 milyon dolar değer karşılığı 1.702 ton ihracat yapılmış, birim fiyat 6,38 \$/kg olmuştur. Japonya son beş yıllık ortalamasında da birim fiyat açısından ilk sırada yer almaktadır. Ortalama değerler göz önünde bulundurulduğunda 2.sırada 5,70 \$/kg ile İsviçre, 3. Sırada ise 5,12 \$/kg ile Kanada yer almaktadır.

Ülkeler	İhracat Değeri-1000 \$			İhracat Miktarı-Ton			Birim Fiyat-\$/kg	
	2023	2019-2023 Ortalama	%	2023	2019-2023 Ortalama	%	2023	2019-2023 Ortalama
Fransa	29.963	32.748	14%	6.649	7.629	14%	4,51	4,29
Almanya	29.439	32.351	14%	5.882	7.207	13%	5,00	4,49
ABD	33.009	27.286	12%	6.861	5.697	10%	4,81	4,79
İtalya	13.867	12.762	6%	2.661	2.815	5%	5,21	4,53
Kanada	11.305	9.648	4%	2.233	1.883	3%	5,06	5,12

Ülkeler	İhracat Değeri-1000 \$			İhracat Miktarı-Ton			Birim Fiyat-\$/kg	
	2023	2019-2023 Ortalama	%	2023	2019-2023 Ortalama	%	2023	2019-2023 Ortalama
İsviçre	9.836	9.294	4%	1.615	1.631	3%	6,09	5,70
Japonya	10.855	9.269	4%	1.702	1.443	3%	6,38	6,42
Çin	11.419	6.952	3%	5.153	3.245	6%	2,22	2,14
Hollanda	6.763	6.745	3%	1.418	1.499	3%	4,77	4,50
Birleşik Krallık	7.495	6.244	3%	1.568	1.342	2%	4,78	4,65
Avustralya	6.568	6.005	3%	1.421	1.474	3%	4,62	4,07
BAE	6.163	4.878	2%	1.317	1.024	2%	4,68	4,76
İsrail	4.822	4.820	2%	942	996	2%	5,12	4,84
Slovakya	3.165	3.810	2%	858	1.068	2%	3,69	3,57
Belarus	2.596	3.732	2%	795	1.791	3%	3,26	2,08
İspanya	3.360	3.061	1%	644	692	1%	5,22	4,42
Rusya	2.107	2.937	1%	968	1.356	2%	2,18	2,17
Belçika	3.118	2.746	1%	568	559	1%	5,49	4,91
Irak	2.190	2.602	1%	529	743	1%	4,14	3,50
Güney Kore	3.692	2.567	1%	839	609	1%	4,40	4,21
DİĞERLERİ	44.868	40.043	17%	12.159	11.575	21%	3,69	3,46
TOPLAM	246.600	230.500		56.782	56.277		4,34	4,10

Tablo 12: Türkiye'nin Kuru İncir İhracatı (TradeMap)

08042090-11 KURU İNCİR (EZME) İHRACATI

Ezme Kuru İncir ihracatında değer ve miktar açısından ilk sırada ABD bulunmaktadır. ABD'ye ihracatta 2019-2023 yılları ortalama ihracat değerinin payı %52, miktar açısından ise %53'tür. ABD'yi Meksika ve Birleşik Krallık izlemektedir. Birim fiyatlar değerlendirildiğinde ise en yüksek ortalama birim fiyat ile ihracat gerçekleştirilen ülke 2,61 \$/kg ile Kanada'dır. 2023 yılında ise en yüksek birim fiyatla ihracat gerçekleştirilen ülke 2,74\$/kg ile Danimarka olmuştur.

Ülkeler	İhracat Değeri-1000 \$			İhracat Miktarı-Ton			Birim Fiyat-\$/kg	
	2023	2019-2023 Ortalama	%	2023	2019-2023 Ortalama	%	2023	2019-2023 Ortalama
ABD	14.474	10.174	52%	7.656	6.734	53%	1,89	1,51
Meksika	3.870	3.457	18%	2.394	2.505	20%	1,62	1,38
Birleşik Krallık	3.058	2.842	14%	1.883	1.910	15%	1,62	1,49
Almanya	792	1.086	6%	364	556	4%	2,18	1,95
Fransa	694	641	3%	312	299	2%	2,22	2,15
Kanada	700	301	2%	259	116	1%	2,70	2,61
Danimarka	137	232	1%	50	133	1%	2,74	1,75
Diğerleri	1.356	893	5%	650	515	4%	2,09	1,73
Toplam	25.081	19.626		13.567	12.766		1,85	1,54

Tablo 13: Türkiye'nin Kuru İncir (Ezme) İhracatı (TradeMap)

TÜRKİYE İNCİR İTHALATI

Türkiye son beş yılda yıllık ortalama 9 milyon dolarlık incir ithalatı gerçekleştirmiştir. İthalatın %98'lik kısmı Kuru İncir ithalatıdır.

Ürün-1000 \$	2019	2020	2021	2022	2023	Ortalama	%
İncir (Kuru)	4.324	7.392	8.260	12.028	11.638	8.728	97,58%
İncir (Kuru-Ezme)	163	70	97	523	182	207	2,31%
İncir (Taze)	4	1	0	36	6	9	0,11%
Toplam	4.491	7.463	8.357	12.587	11.826	8.945	

Tablo 14: Türkiye'nin İncir İthalatı (TradeMap)

Son beş yıllık ortalama ithalatta ilk sırada %30'luk payla Almanya bulunmaktadır. 2.sıradaki Fransa'nın payı %11'dir ve 2023 yılında son beş yıl en düşük seviyesinde ithalat gerçekleştirilmiştir. 3.sıradaki İtalya'nın payı ise %8'dir. Ortalama değerlere göre %5'lik payla 6.sırada yer alan Suriye 2023 ithalatında ise 2 milyon dolarlık ithalatta 2.sırada yer almıştır.

Ülkeler-1000 \$	2019	2020	2021	2022	2023	Ortalama	%
Almanya	2.422	2.782	3.579	4.073	2.603	3.092	30,43%
Fransa	1.315	1.051	1.453	1.027	501	1.069	10,52%
İtalya	213	926	593	1.680	629	808	7,95%
ABD	2.034	359	149	574	424	708	6,97%
İsviçre	1.251	0	259	549	725	557	5,48%
Suriye	13	0	116	292	2.080	500	4,92%
Hollanda	139	214	628	549	416	389	3,83%
Irak	203	8	132	228	916	297	2,93%
Japonya	209	229	116	234	508	259	2,55%
Mısır	0	0	542	639	114	259	2,55%
Belçika	63	0	30	137	1.038	254	2,50%
Birleşik Krallık	67	502	62	252	226	222	2,18%
Slovakya	319	143	73	299	206	208	2,05%
Kanada	40	0	51	243	349	137	1,34%
İsveç	188	219	106	52	14	116	1,14%
Suudi Arabistan	545	0	0	0	0	109	1,07%
Yunanistan	185	0	0	290	46	104	1,03%
Diğerleri	1.368	1.030	469	1.467	1.033	1.073	10,56%
Toplam	10.574	7.463	8.358	12.585	11.828	10.162	

Tablo 15: Türkiye'nin İncir İthalatı (Ülkeler) (TradeMap)

SEKTÖRE DAİR SORUNLAR VE ÇÖZÜMLERİ

Aydın Ticaret Borsası'nda 23.08.2023 tarihinde gerçekleştirilen 2023/24 sezonu sektör toplantısında üyelerin sektörde karşılaştıkları sorunlar ve talepleri değerlendirilmiştir.

1. Kuraklık ve İklim Değişikliği Sorunu: 2022 yılında ilimizde meydana gelen kuraklık, üreticiler açısından zorlu bir döneme neden olmuştur. Bu durum, incir üretimini olumsuz etkileyerek rekolte kayıplarına yol açmıştır. Sorunun çözümüne yönelik olarak, sulama sistemlerinin iyileştirilmesi, su kaynaklarının verimli kullanımı ve iklim değişikliği ile mücadele stratejilerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

2. **Üreticilere Prim Desteği Verilmesi Talebi:** Üreticiler, kuru incir üretimine yönelik sembolik nitelikte bir prim desteği talep etmektedir. Söz konusu desteğin, üreticilerin motivasyonunu artıracığı ve kayıt dışı ekonominin önlenmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.
3. **Zirai Karantina Müdürlüğü Eksikliği:** Aydın'da Zirai Karantina Müdürlüğü'nün bulunmaması, ihracatçıların çeşitli sorunlar yaşamasına sebep olmaktadır. Bu eksikliğin giderilmesi, ihracat süreçlerinin daha düzenli ve etkin bir şekilde yürütülmesine olanak sağlayacaktır.
4. **Dünya İhracatında Rekabetçiliğin Artırılması:** Kuru incir sektöründe dünya lideri olan Türkiye'nin rekabetçiliğinin artırılmasına yönelik stratejik adımlar atılması gerekmektedir. Pazar çeşitliliğinin artırılması, kalite standartlarının yükseltilmesi ve tanıtım faaliyetlerinin desteklenmesi, sektörün uluslararası arenada daha güçlü bir konuma ulaşmasına katkı sağlayacaktır.
5. **Rekolte Tahmini ve Üretim Planlaması:** Aydın Tarım ve Orman İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen rekolte tahmini çalışmaları, üreticilere ve ihracatçılara üretim planlaması konusunda önemli bir rehberlik sunmaktadır. Bu çalışmaların düzenli olarak yürütülmesi ve güncellenmesi, sektördeki belirsizliklerin azaltılmasına katkı sağlayacaktır.

Türkiye, dünya incir üretiminde önde gelen ülkelerden biridir. Gelecekte, sürdürülebilir tarım uygulamalarına, ürün çeşitlendirmesine ve teknolojik yeniliklere odaklanması, Türkiye'nin incir üretimindeki rekabet gücünü artırabilir ve sektörün daha da güçlenmesini sağlayabilir. Sektöre ilişkin değerlendirmeler şu şekildedir:

- **İklim Değişikliği ve Kuraklık:** İklim değişikliği ve kuraklık, incir tarımını olumsuz yönde etkileyerek su kaynaklarını azaltmakta ve mahsul verimini düşürmektedir.
Su verimliliğini artıran damlama sulama sistemleri gibi yöntemlerin kullanımı ve iklim değişikliğine karşı dayanıklı incir türlerinin seçimi bu konuda etkili olabilmektedir. Su kaynaklarının etkili ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılması için çiftçilere su yönetimi konusunda rehberlik edilmesi, su kaynaklarının korunmasını sağlayarak hem çevresel sürdürülebilirliği hem de ürün kalitesini olumlu yönde etkileyebilir.
- **Hastalıklar ve Zararlılar:** Mantar hastalıkları, zararlı böcekler ve diğer hastalıklar, incir üretimini olumsuz yönde etkilemektedir.
Organik tarım uygulamaları, düzenli kontroller, doğal düşmanların kullanımı ve hijyen uygulamalarıyla hastalık ve zararlılar kontrol altına alınabilir.
- **Pazarlama Zorlukları:** İncir üreticileri, ürünlerini doğru pazarlama kanalları aracılığıyla tüketiciye ulaştırmada zorluklar yaşamaktadır.
İyi bir pazarlama stratejisi oluşturmak, yerel ve uluslararası pazarlara erişimi artırmak için işbirlikleri kurmak etkili bir çözüm sağlayabilir. Özellikle Aydın İnciri'ni ulusal ve uluslararası pazarda daha görünür hale getirmek için etkili pazarlama stratejileri oluşturmak, iyi tasarlanmış bir marka ile tüketicilerde güven oluşturarak satışları artırabilir.
Aydın incirinin ihracatını artırmak adına, ihracat altyapısının güçlendirilmesi, ticaret anlaşmaları yapılması ve uluslararası pazarlara uygun kalite standartlarına odaklanması etkili bir çözüm olacaktır.
- **Fiyat Dalgalanmaları:** Piyasa koşulları, incir fiyatlarında dalgalanmalara yol açmaktadır.
Farklı pazarlara yönelme, ürün çeşitlendirmesi ve fiyat dalgalanmalarına karşı sigorta gibi finansal araçların kullanılması çözüm sağlayabilir.
- **Kalite Standartlarına Uyumsuzluk:** Bazı ülkelerin belirlediği kalite standartlarına uyum sağlamakta zorluk yaşanması, Aydın'ın incir ürünlerinin uluslararası pazarlarda rekabet gücünü azaltabilir.
İncir ürünlerinin uluslararası pazarlarda kabul gören kalite standartlarına uyum sağlanması, üreticilere rekabet avantajı kazandırabilir.
- **Teknolojik Altyapı Eksikliği:** Modern tarım teknikleri ve teknolojik altyapı eksikliği, verimlilik ve kalite artışında engel teşkil edebilir.

Çiftçilere modern tarım teknikleri konusunda eğitim verilmesi ve teknoloji transferi desteklenmelidir. Ayrıca, çiftçilere ve işletmelere modern tarım yöntemleri, kalite standartları ve pazar trendleri hakkında düzenli eğitimler sağlanması ve bilinçlendirme kampanyaları ile tüketicilere Aydın incirinin kalite ve benzersiz özellikleri hakkında bilgi verilmesi etkili olacaktır.

- **İnovasyon ve Ar-Ge Yatırımları:** İncir üretiminde ve işlenmesinde kullanılan teknolojik yöntemlere ve ürün çeşitliliğine odaklanarak Ar-Ge yatırımları yapılması, yeni çeşitlerin geliştirilmesi ve işleme tekniklerinin iyileştirilmesi, Aydın incirinin rekabet avantajını artırabilir.
- **Organik Tarımın Teşviki:** Organik incir üretiminin teşvik edilmesi, sürdürülebilir tarım uygulamalarını destekleyecek ve organik ürünlere olan talep dünya genelinde artarken, Aydın organik incir üretimiyle bu talepten daha fazla pay alabilir.
- **Çiftçi Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi:** Çiftçi kooperatiflerinin oluşturulması ve güçlendirilmesi, çiftçiler arasında dayanışmayı artırabilir. Toplu pazarlama ve alım gücüyle daha iyi anlaşmalar yapılmasını sağlayarak çiftçilere ekonomik avantajlar sunabilir.

Bu çözüm önerileri, incir üreticilerinin karşılaştığı yaygın sorunlara odaklanmaktadır. Ancak, her bölgenin kendine özgü koşullarını dikkate almak önemlidir.